

Основним завданням розвитку туризму в країні є формування сучасної маркетингової стратегії просування туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Для виконання зазначеного завдання необхідно:

вдосконалити нормативно-правову базу;

посилити матеріально-технічне забезпечення туристичної сфери шляхом залучення інвестиційних вкладень;

активізувати підприємницький сектор в туристичній сфері, насамперед малого та середнього підприємництва;

розвиток інфраструктури туризму для забезпечення конкурентоздатності країни на світовому туристичному ринку;

розробка і впровадження сучасних механізмів і стандартів туристичного обслуговування [3].

Таким чином, використання запропонованих рекомендацій щодо розвитку туристичних послуг дозволить підвищити конкурентоспроможність туристичної індустрії на ринку послуг і створити впізнаваний бренд туристських послуг країни.

Література

1. Любіцева О.О. Методика розробки турів : навчальний посібник / О.О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2003. – 104 с.

2. Сіренко К.В. Аналіз туристичного ринку України в сучасних умовах розвитку економіки / К.В. Сіренко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - № 12. – С. 70-74.

3. Уварова Г. Рекреаційно-туристичний потенціал України / Г.Уварова // Географія та основи економіки в школі. - 2010. - № 2. - С. 29-36.

УДК 911.3.

Н.С. П'ЯТКА

Мукачівський державний університет

РОЛЬ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Останнім часом у світі спостерігається зростання інтересу туристів до лікувально-оздоровчого туризму. Швидкий темп життя, безліч стресових ситуацій, зростання потоку інформації, несприятлива екологічна обстановка в більшості країн змушує людей звертатися до цього виду туризму.

Лікувально-оздоровчий туризм здійснюється з метою зміцнення здоров'я і передбачає перебування в санаторно-курортних установах. Туризм із метою лікування виокремлений і у класифікації осіб, які подорожують, рекомендованій UNWTO. Метою лікувально-оздоровчого туризму є профілактика захворювань і відпочинок. Він характеризується більшою тривалістю подорожі, відвідуванням меншої кількості міст і більшою тривалістю перебування в одному місці, тобто поряд із проведенням дозвілля передбачає відпочинок.

На сьогодні не існує єдиного підходу до визначення поняття **«лікувально-оздоровчий туризм»**. Найпростіше лікувально-оздоровчий туризм можна визначити як подорож до курортних місцевостей із метою відпочинку та

оздоровлення. Дещо інше визначення запропонував А. А. Федякін. На його думку, лікувально-оздоровчий туризм – це особливий вид туризму, що спрямований на відновлення життєво важливих функцій людини й призначений для хворих і ослаблених людей [3]. Більш ширше визначення цього поняття надає О. Ветітньов, який визначає лікувально-оздоровчий туризм як частину туристської діяльності, що передбачає в якості головного мотиву поїздки отримання туристами за власні або корпоративні кошти комплексу лікувально-діагностичних, реабілітаційних, профілактичних та рекреаційних послуг, що надаються в місцевостях, відмінних від місця їхнього проживання та в своєму розпорядженні необхідними для цього природними, матеріальними й людськими ресурсами з метою запобігання захворювань або лікування різних патологій [2].

Теоретико-методологічною базою дослідження послужили роботи науковців області туризму, економіки, екології, курортології, анімації М.Б. Біржакова, А.С. Кускова, О.В. Лисікова, Т.М. Третьякової; словники-довідники В.І. Криворучко, Є.І. Чазова та інших.

Актуальність дослідження організації лікувально-оздоровчого туризму на світових і вітчизняних ринках обумовлена певними обставинами.

По-перше, рівень розвитку лікувально-оздоровчого туризму важливий для кожної людини. Лікувально-оздоровчий туризм полягає не тільки у використанні сприятливих природних факторів (кліматотерапія), спорту і фізичної культури, але й у наданні культурно-дозвільної діяльності та інших форм нетрадиційної профілактики.

По-друге, залишається не сформованим попит на оздоровчі послуги. В Україні люди не до кінця розуміють призначення цього виду туризму і воліють брати участь у лікувальному туризмі, коли набагато легше провести профілактику, ніж усувати наслідки захворювання організму.

По-третьє, збереження і відтворення трудового потенціалу є завданням загальнодержавного масштабу.

Останнім часом ринок лікувально-оздоровчого туризму зазнає змін. Традиційні санаторні курорти перестають бути місцем лікування і відпочинку осіб похилого віку і перетворюються на **поліфункціональні оздоровчі центри**, розраховані на широке коло споживачів. Така трансформація курортних центрів зумовлена двома причинами. Перша криється в зміні характеру попиту на лікувально-оздоровчі послуги. Модним стає здоровий спосіб життя, у світі стає більше людей, які хочуть підтримувати гарну фізичну форму і мають потребу у відновлювальних антистресових програмах. Переважно це люди середнього віку, що надають перевагу активному відпочинку і часто обмежені в часі. На думку багатьох експертів, споживачі такого типу будуть головними клієнтами санаторних курортів і гарантією процвітання лікувально-оздоровчого туризму XXI ст.

Друга причина переорієнтації полягає в тому, що курорти поступово втрачають традиційну підтримку, у тому числі фінансову, муніципалітетів і держави. Щоб вийти на нові сегменти споживчого ринку і залучити додаткових клієнтів, оздоровниці змушені диверсифікувати свій продукт [1].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 року № 638-р „Про схвалення концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року” туризм визнано як одну з найперспективніших галузей і проголошено пріоритетним напрямом соціально-економічного та культурного розвитку.

Мережа оздоровчих, рекреаційних та туристичних об'єктів на території Закарпатської області нараховує понад 400 санаторно-лікувальних та туристично-рекреаційних об'єктів; майже 400 сільських садиб, які готові надавати туристичні послуги, 21 туристично-інформаційний центр тощо.

Зберігаючи лікувальну функцію, курорти урізноманітнюють програму перебування пацієнтів культурними і спортивними заходами, пропонують широкий асортимент послуг з оздоровлення і відновлення сил, більш гнучко підходять до визначення тривалості курсів лікування й оздоровлення.

Література

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. - К. : Альтерпрес, 2001. - 234 с.
2. Ветитнев А. М. Лечебно-оздоровительный туризм: вопросы терминологии и типологии / А. М. Ветитнев, А. В. Дзюбина, А. А. Торгашева // Вестник СГУТиКД. – 2012. – № 2 (20). – С. 50–56.
3. Федякин А. А. Теоретико-методические основы оздоровительного туризма / А.А. Федякин. – Майкоп, 2001. – 279 с.

УДК 911.3.

Д. Р. РИСЦЕВСЬКА
Мукачівський державний університет

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Закарпатська область є перспективною для розвитку сільського зеленого туризму, з огляду на те, що володіє значним туристично-рекреаційними ресурсами, та в свою чергу, має певні здобутки в цьому напрямі. Закарпаття відоме своєю гостинністю, народним фольклором, звичаями та різноманітністю природи. На території області 80% території займають гірські ландшафти і 20% - рівнинні. Сьогодні є актуальним розвивати тут туристичну інфраструктуру, де можна сумістити різні види туризму, починаючи від зимового гірськолижного і закінчуючи лікувально-оздоровчим на основі використання ресурсного потенціалу області. Враховуючи, що в області домінує гірський рельєф провідним у туризмі повинен стати сільський зелений туризм. Можливість розвитку сільського туризму в Закарпатській області визначається значними природними ресурсами сільської місцевості, їх естетичністю та екологічною придатністю для туристичного використання; історико-культурною спадщиною сіл та міст області; наявністю житлового фонду в сільських поселеннях. Успіх розвитку цього напрямку залежить від сукупності факторів, а саме: виняткова історико-етнографічна спадщина сіл; екологічність сільської місцевості; гостинність та доступна ціна за послуги; можливість надання комплексу

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>